

NACIAI JAU ATVYKO GRAIKIJOS PASIENIN

VIETOS FAŠISTAI SVEIKINA NACIUS

Ribbentropas rengiasi skristi į Turkiją

SOFIJA, Bulgarija, kovo 3 d. — Vokiečių kareiviai veržiasi į Bulgarijos provincijas ir užima kiekvieną didesnę miestelį. Vokiečiai apsisotja uždarytose mokyklose ir specialiai paruoštos kareivinės.

Pirmosios vokiečių kariuomenės dalys jau pasiekė graikų rubežių. Jos apsisotja Melnik ir Svilengrad miesteliuose. Iš ten į Saloniką yra tik 100 mylių atstumas.

Bulgarijos gyventojų dauguma seka važiuojančius vokiečius su didele baime. Visi žino, kad nacių atvykimas užtrauks Bulgarijai dideles nelaimes. Bijoję britų, kurie yra pasiryžę bombarduoti nacius Bulgarijoje.

Sofija, Bulgarijos sostinė, dabar ne tyliai miestu atrodo, bet tikra kareivinė. Visur pilna vokiečių kareivių.

Bulgarijos fašistai, kurie ligi šiam metui nedrįso viešumoje rodytis, pradėjo maršuoti gatvėmis ir nuėjo prie vokiečių ambasadų. Iškeltomis rankomis jie sveikino praeinančius nacius kareivius.

Britų pasiuntinys George Rendel pasimatė su Bulgarijos karalium. Pastarasis pasakė, kad

leidęs nacius į Bulgariją, nes manas, kad šitaip bus geriau visam kraštui, kurį jis taip myli.

Britų ministeris pasakė, kad santykiai bus nutraukti, nes jis negali turėti vokiečių kareivių prie savo ambasadų durų.

Manoma, kad santykiai bus nutraukti antradienį. Bulgarijos valdžios sluoksniai žino, kad su santykių nutraukimu bus skelbiamas karas ir Bulgarija taps karo lauku.

Bulgarijos parlamentas patvirtino premjero veiksmus vokiečių atžvilgiu, bet valdžia neleidžia parlamentui atstovams kalbėti tuo reikalu. Daugelis atstovų norėjo tarti savo žodį, bet jiems neleista kalbėti.

Filov pasakė, kad vokiečiai vistiek kraštan butų įsiveržę. Jis dar nepasirašė sutarties, o nacių kareiviai jau peržengė Bulgarijos sienas.

STAMBULAS, Turkija, kovo 3 d. — Pranešama, kad turkų sostinė atvyks labai aukštas vokiečių užsienio reikalų ministras, kuris pasimatys su Saradžoglu. Šiuo aukštu valdininku bus pats Ribbentrop.

—

JUGOSLAVIJA JUNGSI "AŠIN"

Ijungimo datą pasiskirs Hitleris

BELGRADAS, Jugoslavija, kovo 3 d. — Valdžios sluoksniai jau neabejojama, kad Jugoslavija bus įjungta "ašin". Ligi šiam metui politikai slėpė šią mintį, bet dabar viešai prie jos prisipažįsta.

Jugoslavijos regentas kalbėjosi su nacių ministru. Vėliau jis ilgai tarėsi su ministru pirmininku ir užsienio reikalų ministru.

Ijungimo "ašin" datą pasiskirs Hitleris ir valdžia "įsijungs."

Hitlerio kariai — Bulgarijos svečiai

BERLYNAS, Vokietija, kovo 3 d. — Nacių užsienio ministerijos valdininkai skelbia, kad vokiečių kariuomenė Bulgarijoje laikoma svečiu.

Vokiečiai krašto neokupavo ir nemano kištis į vidaus reikalus. Vokiečiai įdengs Bulgariją, kad apsaugotų bulgarus nuo britų ruošiamų karo veiksmų.

Vokiečiai rado britų bombas prie didžiulio bulgarų vandenkelio ir suėmė britų agentus.

Britų ministeris gali likti Sofijoje

BERLYNAS, kovo 3 d. — Britų propagandos agentai skelbia, kad Bulgarija neokupuota, todėl nėra jokio reikalo britų ministeriui išvažiuoti. Vokiečiai nelies britų ambasadų tarnautojų.

Vokiečių publika nieko ne-

žinojo apie nacių invaziją Bulgarijoje.

Jiems tikėtai vakar vakare paskelbta, jog nenugalima Hitlerio armija įžengė Sofiją, kad apsaugotų bulgarus nuo britų užpuolimo.

Britų kariuomenė Salonikoje

ROMA, Italija, kovo 3 d. — Italų laikraščiai rašo, kad dideli britų kariuomenės vienetai jau išlipo Salonikoje ir ruošiasi sutikti vokiečius.

Britų kareiviai išskirstyti įvairiose iš anksto paruošiose vietose. Dalis britų vyksta tiesiai prie graikų-bulgarų rubežių.

Visi britų kareiviai yra ginkluoti Amerikoje gamintais moderniais ginklais. Didžiulės graikų minios sveikino atvykusius britų kareivius.

Graikai tariasi su Edenu

ATENAI, Graikija, kovo 3 d. — Oficialiai pranešama, kad ministeris Edenas šiandien pasimatė su Graikijos karalium ir ministru pirmininku.

Generolas Dill ir Edenas ilgai kalbėjosi su gen. Papagos, graikų kariuomenės vyriausiojo vado.

Italų orlaiviai norėjo bombarduoti Atenas, bet buvo nuvyti. Pranešama, kad britai padės graikams, jeigu naciai pradės pulti Graikiją.

ORAS

Debesuotas ir šaltas. Saulė teka 6:22 v. r., leidžiasi 5:42 v. v.

Karalius Pasitinka J. V. Pasiuntinį

Nustumdamas visus diplomatinės formalumus šalin, karalius Jurgis VI (dešinėj) specialiai nuvažiavo keleto šimtų mylių į vieną gelžkelio stotį pasitikti naują Jungtinių Valstijų ambasadorių Anglijai, John G. Winant (kairėj). Ičia, per radiją prisiųstoje fotografijoje, monarchas ir ambasadorius sveikinas. Prezidentas Roosevelt'as buvo pirmasis sulaužyti diplomatinės formalumus, kada jis pereitą mėnesį išplaukė į jūrą pasitikti Anglijos atstovą Halifax'ą.

VALDŽIA PERKA DUJŲ KAUKES

Jas duos karo zonų gyventojams

WASHINGTON, D. C., kovo 3 d. — Karo departamentas praneša, jog užsakė didoką kiekį dujų kaukių civiliniams gyventojams. Jos bus duodamos tiems gyventojams, kurie gyvena karo zonose.

Vyriausybė nori įpratinti gyventojus kaukes vartoti, kad vėliau nekiltų nesusipratimų. Be to, nori, kad išsivystytų kaukių gaminių industrija ir reikalui esant galėtų pagaminti didesnę kaukių kiekį.

ANGLIJON LEIDŽIAMA EKSPORTuoti PREKES

WASHINGTON, D. C., kovo 3 d. — Vyriausybė leido išvežti į Angliją ir šiaurės Irlandiją visas prekes, kurios tikrai reikalingos karo pramonei.

Leidžiama išvežti net aliuminijus, kuris būtina reikalingas aviacijai. Valdininkas pareiškė, kad išvežamos Anglijon prekės bus kontroliuojamos.

Išvežimas Anglijon būtų suvaržytas tik tuo atveju, jeigu vyriausybė atrodytų, jog išvežama per daug.

Rickenbacker gyvybė pavojuje

ATLANTA, Ga., kovo 3 d. — Buvo manyta, kad pagarsėjęs lakunas lengvai galės pagyti, bet dabar jo sveikatos būklė labai silpna.

Gdytojai buvo priversti išvirkšti jam kraują ir dabar jam duoda deguonį kvepuoti.

Gdytojas pareiškė, kad lakuno gyvybė yra pavojuje ir randasi labai kritiškoje padėtyje. Vis dėlto jie turi vilties išgelbėti Rickenbackerį.

Hitleris sėja neapykantą Amerikoje

NEW YORK, N. Y., kovo 3 d. — Frank Bond, vokiečių kilmės demokratų pirmininkas, šiandien paskelbė, kad Hitleris leidžia milijonus dolerių neapykantai Amerikos gyventojų tarpe kelti.

Ypatingai leidžiama daug pinigų vakaruose, kur gyvena daugelis vokiškos kilmės amerikiečių.

Bond patarė lakunui Lindbergh sugrąžinti Hitleriui padovanotą medalį ir pasmerkti nacių metodus.

Bulgarijos auksas "išaldytas"

WASHINGTON, D. C., kovo 3 d. — Sekretorius Hull pareiškė, kad jis pasiuntė finansų departamentui patarimą "išaldyti" visus bulgarų turtus Jungtinės Amerikos valstybėse.

Finansų departamentas tuojau informavo visus bankus apie šį reikalą.

Amerikoje buvo mažai bulgarų auksa, jo vertė neperėjo pusė milijono dolerių. Išaldymo politika neleido diktatoriams pagrobti 5 milijonų dolerių auksa, kuris priklausė užimtiems kraštams.

Naciai praspruko pro britų blokadą

RIO DEŽANEIRO, Brazilija, kovo 3 d. — Prekybinis nacių laivas Lech iš Bordeaux atplaukė į Braziliją. Jis atvežė įvairių nacių gaminių orlaiviams ir mašinoms.

Nacių laivas plaukė 31 dieną ir kelis kartus buvo dideliame pavojuje.

Britai patenkinti Winantu

LONDONAS, Anglija, kovo 3 d. — Naujai atvykęs Jungtinių Valstijų ambasadorius šiandien priėmė spaudos atstovus.

Laikraštininkai pabrėžia, kad Winant kalba žymiai mažiau, negu tai darė Kennedy, buvęs Amerikos ambasadorius.

Britai patenkinti nauju ambasadorium, nes mano, kad dartinio metu reikia mažiau kalbėti. Winant padarė labai gerą įspūdį.

Socialistai laimėjo Čilės rinkimus

SANTIAGO, Čilė, kovo 3 d. — Vakaro dienos rinkimuose Čilės socialistų partija laimėjo labai daug balsų. Jos narių skaičius parlamente bus žymiai didesnis.

Prieš pačius rinkimus socialistai nutraukė ryšius su taip vadinamu laudies frontu, nes nenorėjo bendradarbiauti su komunistais.

Dabar parlamente socialistai turės 15 vietų, o senate penkias. Fašistinės partijos pralaimėjo.

8-tos Hull tarnybos metinės

WASHINGTON, D. C., kovo 3 d. — Šiandien suėjo aštuoni metai, kai sekretorius Cordell Hull užėmė užsienio departamento sekretoriaus vietą.

Tai yra pirmas užsienio departamento sekretorius, kuris šioje vietoje išbuvo tokį ilgą laiką.

Hull buvo pareiškęs, kad jaučiasi privargęs ir norėtų pasitraukti, bet šiandien tęsia darbą, nes mano, kad jis dar gali atnešti kraštui naudos.

Britų ultimatas Rumunijai

SOFIJA, kovo 3 d. — Diplomatinuose sluoksniuose patirta, kad praeitos savaitės gale britai iškėlė labai svarbią notą Rumunijos diktatoriui.

Jeigu rumunai neišvys vokiečių iš savo teritorijos ligi ateinančių keturių dienų.

VĖLIAUSIOS NAUJIENOS

— Sovietų valdžia šiandien iškėlė Bulgarijos pasiuntiniui Maskvoje notą, kurioje nesutinka su vokiečių okupacija. Sovietai sako, kad Bulgarijos okupacija netarnauja taikos tikslams Balkanuose.

— Britai neima dėmesin sovietų notas, nes žino, kad ji yra paremta tikrai tuščiais žodžiais. Sovietai nenorėjo apsaugoti Bulgarijos nuo nacių.

— Naciai skelbia, kad jų kareiviai visai neartėja prie turkų arba graikų sienos. Jie atvyko tikrai Bulgarijos apsaugoti.

— Japonai skelbia, kad francuzai priėmė japonų ultimatumą.

— Britų aviacija labai smarkiai bombardavo Brestą ir kitus vokiečių laikomus uostus. Britai paskelbė, kad naciai laiko visas savo karo jėgas Francuzų ir stengiasi nukreipti britų dėmesį į Bulgariją.

— Keturių motorų nacių bombonešys nukrito pietų Irlandijoje. Vienas nacių lakunas užmuštas, o kiti 4 areštuoti.

— Amerikos vyriausybė ruošia protestą Bulgarijos valdžiai dėl suvaržymo diplomato laisvės. Bulgarijai neleidžia ministeriui Earle išvažiuoti.

— Vokiečiai skelbia, kad Olandijoje užmušta 10 osmenų britų bombardavimo metu.

LIETUVOJE PRIVISO CHULIGANŲ

Reikalauja jiems griežtų bausmių

KAUNAS, Lietuva, kovo 3 d. — VI. Metelica, prisijustas Vilniaus laudies teismo teisėjas, aprašinėja, kaip kovojama su chuliganais Rusijoje.

Rusijoje už chuliganizmą baudžiama penkiais metais sunkiųjų darbų kalėjimo.

Metelica siūlo ir Lietuvoje tokias bausmes įvesti, tokiu būdu "ši blogybė bus išrauta iš šaknų". Lietuvoje, sako, su chuliganizmu niekad rimtai nekovota.

nančio trečiadienio, tai graikų ir britų karo jėgos juos puls pačioje Rumunijoje.

Rumunija prašo, kad nebombarduotų kai kurių miestų, kuriuos pasižadėjo demilitarizuoti.

Turkai siunčia karių prie sienos

SOFIJA, kovo 3 d. — Teko patirti, kad turkų vyriausybė siunčia naujus kariuomenės pulkus prie graikų sienos.

Jeigu vokiečiai pultų Graikiją, tai turkų kariuomenė pasistengtų atkirsti Trakiją ir užkirsti vokiečiams kelią maršuoti prie jūros.

Turkų vyriausybė paskelbė, kad ji padėjo minas Dardaneluose ir sutraukė dalį karo laivų į šį sąsiaurį.

Britai stumiasi Somalijos gilumon

KAIRAS, Egiptas, kovo 3 d. — Britų karo vadovybė skelbia, kad jų kariuomenė užėmė Abuzzi miestelį, kuris randasi 80 mylių atstumu nuo Moga disčio. Kasdien nelaisvėn pasiudoda didesnis italų skaičius.

Britai bombardavo Burye miestelį Etiopijoje, kur buvo italų ginklų sandėliai. Sukelti dideli gaisrai.

Dalis italų norėjo pasiekti Abisiniją, bet dabar jie grįžta Somalijon ir pasiduoda britams.

Stachanovcai tapo chuliganais

KAUNAS, Lietuva, kovo 3 d. — Šalniškės kaimo komjaunuoliai surengė viešą vakarą.

Norėjo pasilinksinti ir pašokti, bet į vakarą iš Ažuolų Budos ir Kazlų Rudos atvyko stachanoviečiai Mauravičius ir Skirka, kurie išardė visą vakarą.

Jie elgėsi taip chuliganiškai, skundžiasi komunistai, kėlė tokią triukšmą, kad sutrukdė komjaunuoliams pasirodyti viešumoje.

Žada kelti žuvų ukį

KAUNAS, Lietuva, kovo 3 d. — Sovietų laikraščiai aprašinėja, kaip komunistai kels žuvų ukį Lietuvos vandenyse.

Ligi šiam metui Lietuvos vandenyse buvo pagauinama 1,200 centneriai žuvų. Bolševikai žada pagauti tuose pačiuose vandenyse 2,000 tonų žuvų.

Visi vidaus vandenys yra padalinoti naujai paskirtiems inspektoriams ir niekas negalės be leidimo žuvų juose gaudyti.

Dabar jaučiamas žuvies trukumas

KAUNAS, Lietuva, kovo 3 d. — Laikraščiai pripažįsta, kad šiandien Lietuvoje jaučiamas didelis žuvies trukumas.

Viskas bus pertvarkyta sovchoziškais pagrindais, tada visiems pakaks žuvų, sako laikraštis.

Ligi šiam metui Lietuvoje buvo įvežama daug konservuotų žuvies, bet šiemet rinka bus aprūpinta vietine žaliava. Nepasako iš kur gaus tą žaliavą.

Audėjas dirba prie dviejų staklių

KAUNAS, Lietuva, kovo 3 d. — "Tiesoje" įdėta Vlado Strimtkos fotografija ir nurodyta, kad nuo sausio 15 dienos jis pradėjo dirbti ant dviejų staklių iš karto.

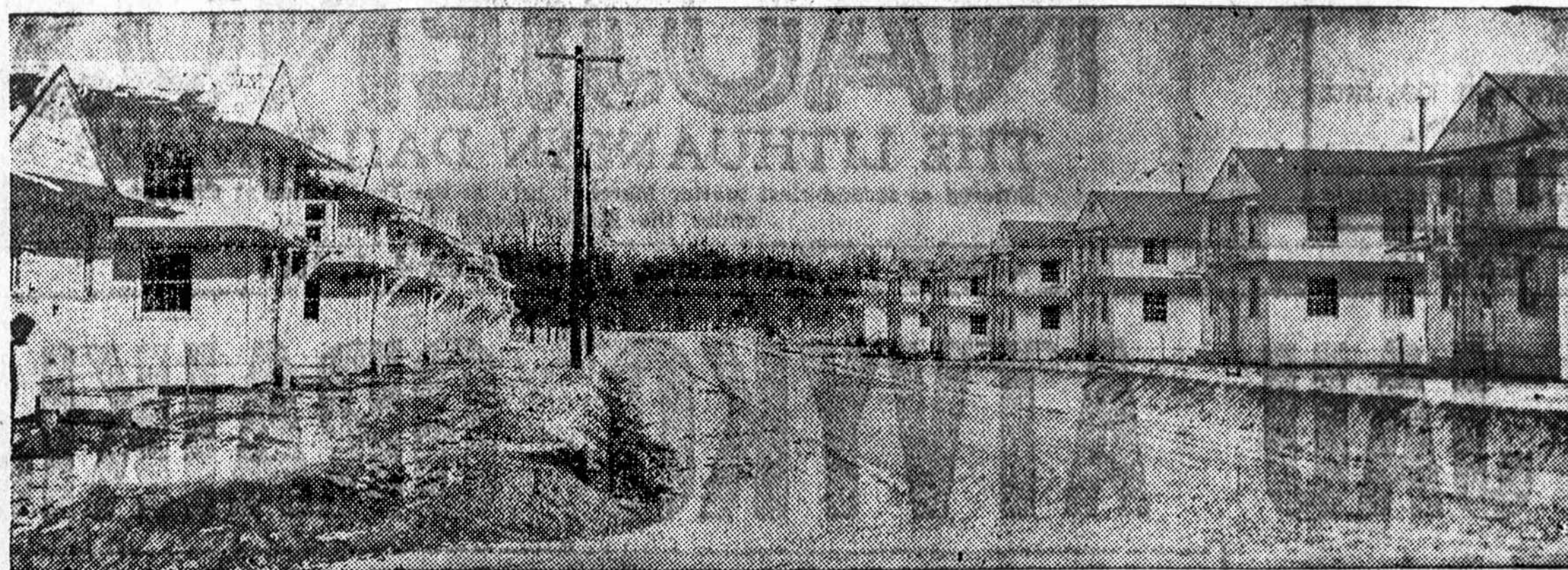
Ligi šiam metui audimo fabrikuose prie kiekvienų staklių dirbo vienas darbininkas. Staklės senos rūšies ir reikalauja vieno darbininko priežiūros.

Strimtkas dirba prie dviejų staklių, tarytum tai būtų naujos anglų audimo mašinos. Reikalaujama, kad ir kiti darbininkai prižiūrėtų dviemas stakles.

Pildome 1940 Income Tax Blankas

Raštinė atdara kasdien nuo 8 ryto iki 8 val. vakaro.
Sekmadieniais — nuo 9 iki 1 val. popiet.

ILLINOIS 33-ČIAI DIVIZIJAI STOVYKLA BAIGIAMA RUOŠTI

Pereitama kare pasižymėjusi Illinois 33-čioji divizija rengiasi greitai pradėti manevrus ties Tullahoma, Tenn., kur tuo tikslu baigiama rengti didžiulę ir modernią stovyklą. Paveiksle matosi dalis 408 jau pastatytų barakų. Iš viso stovykla turės 1300 pastatų ant 40,000 akro žemės ir kainuos \$16,000,000.

NEPASITENKINIMAS KOMUNISTAIS AUGA

Komunistai mašina krašto gyventojus pasakomis apie "busimąjį rojų". Komunistų Dekanozovo suorganizuota Krėvės-Mickevičiaus valdžia buvo "buržuazinė".

Okupantams įstūmus gyven-tojus į didžiausią skurdą, pavergtoje Lietuvoje prasidėjo bruždėjimas prieš bolševikus. Apie tai kalbėjo čekistas A. Snieckus, Lietuvos komunistų partijos sekretorius, kalboje, pasakojtoje Kaune profesinių sąjungų atstovų suvažiavime.

Sis čekistas pareiškė, kad rinkimai į sovietų aukščiausiąją tarybą "eis paastrėjusios klasių kovos sąlygose".

Toliau jis išsitarė, kad rinkimų į vad. "liaudies seimo" metu "klasinis priešas buvo apglusytas ir nesitikiėjo, kad įvykiai taip greit išsirutulios iki tarybų valdžios paskelbimo. Galima sakyti, kad priešas turėjo dargi tam tikrų iluzijų ir už tai mes neturėjome pasipriešinti. Šiandien sąlygos yra kitokios."

Toliau čekistas sako, kad priešas dega pagieža tarybų santvarkai ir organizuojas pasipriešinimą.

Girdi, "priešas skleidžia gandus, kad ateis galas tarybų valdžiai, kad SSSR bus įtraukta į karą". Priešui reikia lu-tuo-jau pastoti kelią.

Lietuvai raošia "planus"

Toliau "draugas" Snieckus piešė laimingas perspektyvas, kurios esančios numatytos kitų metų ukiu plane. Bet čia pat jis turėjo prisipažinti, kad sunkumai esą dideli.

"Tiesa, darbininko žmona pakreipia lupą, kai negali lengvai gauti kokios prekės", bet reikia "ir jėgų ir užkų savo socialistinės gyvenės saugumui sustiprinti".

Tuščiai praskambėjo "draugo" Snieckaus žodžiai, kad "tarybų Sąjungos vyriausybė mūsų krašto socialistiniam pertvarkymui teikia didžiausią materialinę paramą" (!). Esą, "dabartiniai pertvarkymai suteikia nematytus pagerinimus darbo žmonėms", bet jis, turbūt, turėjo galvoje nematomus pagerinimus.

SAPNAVAI?

NENUSIMINK!
NUSIPIRK

SAPNININKA

—SAVO SAPNĄ SUŽINOSI

Sapnininką su Mitologi-ja, Papročiais, Prietarais ir Patarmėmis galite gauti už \$1.00. Per pastą siuriant kainuoja \$1.10

NAUJIENOSE

1739 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Reikalauja griežtos disciplinos

Savo tolimesniame išvadziojime čekistas aštriai užsipuolė prekybos ir kooperacijos imones, nors jam yra žinoma, kad bolševikų eksperimentai šio prekybos ir kooperaciją suardė. Taip pat smarkiai klievo profesinėms sąjungoms, kad jos neiškeliančios darbininkų į valdomą aparatą, bet jis užmiršo paminėti, kad visos valdomos vietos yra užėmę ir Rusijos pakanampių prigrusti masekoliai.

Zemės ūkio darbininkai esą blogai organizuoti. Darbininkus reikia pastatyti į tokia padėtį, kad jie būtų suinteresuoti didinti darbo našumą, ką bolševikai pasiekė akordinių darbu.

Pagaliau, "draugas" čekistas reikalavo griežtos darbo disciplinos, kuri šlubuojanti. Darbininkai ateina į darbą girti, neklauso vadovybės.

Reikia juodų lentų disciplinos lauzytojams, jų pavardes reikia skelbti spaudoje. Pagaliau, reikia tokius be ceremonijų paspausti.

Spausti mokosi iš Stalino

Be abejojimo, "draugas" Snieckus nebuvo paklusnus čekistams, jeigu jis nebuvo baigęs šio kaltinamojo akto pačių bolševikų sukurtam režimui tokiomis tūšiomis frazėmis, kaip "Lenino-Stalino partijos vadovaujami mes eisme nuo laimės".

SOSTINĖ KELIAMA IŠ KAUNO Į VILNIŲ

PERSIKELIMAS VYKSTA DIDŽIAUSIOJE BETVARKĖJE

Kaip žinoma, atskiri okupuotosios Lietuvos komisariatai palaipsniui keliai iš Kauno į Vilnių. Sostinės perkėlimas į Vilnių turi būti įvykdytas iki gegužės 1-o, kuomet didelėmis valkstinėmis dar kartą turėtų būti pareikšta "padėka" "draugui" Stalinui už Lietuvos "sivadavimą".

Mes iš savo korespondentų jau anksčiau turėjome žinių, kad tas persikėlimas vyksta didžiausioje betvarkėje, kaip pagalau viskas sovietų Lietuvoje. Čaroma "Lietuvos šaltis" tempais. Kai kurie komisariatai keliai keltus persikėlimą atidėjo, nes laiku nebuvo atlikti patalpų remontai ir iš viso n-buvo tokiems persikėlimui tinkamai pasiruošta. Dar didesnę vargą turėjo pakelti perkėlimą įstaigų valdininkai ir tarnautojai, kurie neturėjo kur apsigyventi. Bet štai sužinojome ir iš o'ficio "Tarybų Lietu-

jimo prie laimėjimo" ir "tegyvuoją viso pasaulio darbo žmonių vadai ir mokytojas draugas Stalinas".

Krėvės valdžia buvo "buržuazinė"

Tam pat prof. sąjungų suvažiavime kalbėjo kitas komunistų partijos centro komiteto sekretorius, pasivadinęs kažkodėl Adomu, nors jis tėra paprastas žydėlis Meskup.

Jis štai ką pasakė: "Nuo birželio 15 d. iki seimo rinkimų, mes Lietuvoje faktinai turėjome buržuazinį demokratinę valdžią. Bet ši vyriausybė jau suteikė mums galimybę legalizuoti kompartiją, sutriuškinti reakcines partijas, uždaryti šiaulių Sąjungą ir paruošti rinkimus į tikrąjį liaudies seimą."

Šių "draugų" kalbos liudija, kad okupuotoje Lietuvoje vis labiau bręsta pasipriešinimas okupantams.

O kai dėl "draugo" Meskupo pareiškimo, kad J. Paleckio "valdžia" paruošė dirvą komunistams, tai čia nieko negalime pridėti, nebent ta, kad Lietuvoje komunizmas, kaip ir Paleckio "valdžia" buvo įnešti į Lietuvą ant raudonosios armijos durtuvų. —In. B.

vos", kokia "stachanoviška tvarka" viešpatuoja Vilniuje. Ši pareiškima dėdami išsiaiš, jo nekomentuodami, nes patys sovietų įstaigų paskelbtai pakankamai parodo visuotinę dezorganizaciją.

"Valstybės kontrolės liaudies komisariatams, padarę Vilniaus miesto vykdomojo komiteto butų skyriaus reviziją, konstatavo visą eilę pasireiškusių ne-normalumų, būtent:

1. Butų skyrius neįvykdė liaudies komisarijų tarybos nurodymų dėl patalpinimo patalpų persikėlimo į Vilnių įstaigoms; įstaigoms skirtose namuose gyvenantiems asmenims neparupindavo kitų tinkamų patalpų; raudonosios armijos karių šeimoms paskyrė tokius butus, kuriuose apsigyvenimas visiškai neįmanomas, ir visai suprantama, kad į tokias patalpas gyventojai keltis negali ir nesiekia. Butai daž-

nai skiriami, vietoje jų neparupina ir nepatvina, ir neretai pasitaiko, kad skirtas piliečių butas yra sandėlis, skalbykla, krautuvių ar kita negyvenama patalpa.

Toks butų skyriaus vadovybės darbas bei elgesys yra ne kas kita, kaip piktybiškas pasityėjimas.

2. Butų skyrius neparupino persikėlimo į Vilnių tarnautojų gyvenimo butų. Atvykę į Vilnių persikėlimo įstaigų tarnautojai neturėjo, kaip pasistatyti, viešbučiuose arba kasdien važinėti į Kauną.

3. Paduotus butams gauti prašymus ir skundus butų skyrius nelaikė ir neteisėtai išsprendžia; vieniems piliečiams butai ir kambariai parupinami greitai ir gana dosniai, o kitų prašymai išgulti be pasekmių po kelis mėnesius.

4. Į didelį skaičių paduotų prašymų skyrius, vietoje to, kad parupintų jiems butus ir duotų leidimus apsigyventi, duodavo atsakymą, kad prašytojų nurodytieji butai yra sekvestruotose arba rezervuotose patalpose.

Pasiremiamas iškeltais faktais ir konsultuodamais, kad dabartinė butų skyriaus vadovybė neeflika, jai pavestų uždavinių ir jų labai pakankamai planingam įstaigų persikėlimui į Vilnių, valstybės kontrolės liaudies komisaras pašalino iš pareigų butų skyriaus viršininką M. Brodą ir sekvestro dalies vedėją Berzaką.

"Tarybų Lietuva" pastebi, kad panaši betvarkė viešpatu-

"GYVENAM, KAIP DIDIJ PENKTADIENI PRIEŠ VELYKAS"

žemiau dedama laiška gavo viena kenosietė iš savo sesers:

O toliau pas mane naujienos nekios, nes mano vyras jau 3 mėnesiai kaip yra sumiręs ir į kalėjimą pasodintas. Kada paleis, tai nežinau, jis yra apskustas, kad jis negalėjo ginkla, kai dabartinė valdžia reikalavo. Tai ji ir laiko kalėjime ir tardo. Tai aš dabar gyvenu "kaime" pas jo tėvus. O toliau, tai nežinau kur galėsiu atsisturti.

Dabar pas mus užėjo nelen-gvi laikai. Aš manau, kad ir jus geriau žinote — nereikia jums nei rašyti, o antra aš daug aiškinti negaliu per laiška, tik vienu žodžiu sakant, gyvenam, kaip didij penktadienį prieš Velykas. Viduklėje nebuvau nuvažiavusi, žinai, kai dabar aš esu susirupinusi, tai ir niekur neporū neįvažiuoti, nei eiti. Jo tėvai irgi jau senį ir serga visa laiką; tėvas dabar nemato, visai, o motina nenulipa nuo lovos. Tai neduok Dieve kokią man koronę Dievas davė. Čia vyro nėra, čia jo tėvai serga, o man vienai visi klapatai. Tai užėina tokios valandos, kad, rodos eitum ir kur gal pasidajanti Kaune, Panevėžyje, Šiauliuose ir kituose miestuose. Ypač gyventojai prisikankina žiema.

Gimtadienis, Vaisės, Mirtis

Skaudi tragedija ištiko chigiečių Jakelių namus, 4055 Ellis avenue. Šeštadienio vakare iš Milwaukee atvažiavo giminės ir surengė surpizę vakarėlį Adolfui Jakeliui. Svečiams išsiskirčius, jo nuvargusi žmona Emma Jakelienė, užmigo su 5 mėnesių sunum Geraldą glėby. Kai pabudo, jos kūdikis buvo negyvas. Nutrosko.

\$150,000 IR 45 CENTAI

Pereitą trečiadienį gaisras vidurmiestyje padarė \$150,000 nuostolių namui 168 West Lake. Vakare užsidedę gretimas namas, 164 W. Lake. Gaisrininkai apšvilpė, kad išvengtų naujos katastrofos. Buvo užsidedęs kamina. Nuostoliai 45 centai.

TEVAS SUŽEIDĖ SUNŲ

BRIGHTON PARK. — Laikė ginčo tėvas kinto kirviu savo 18 metų sunui, Ray Lubock, 4209 S. Kedzie avenue. Jį sun-kiai sužeidė.

TOWN OF LAKE. — Beneš-dama puodą karšto vandens, koja už karpeto užkliuvusi pavirto ir veidą ir kūną skaudžiai nusiplikino 53 m. Josephine Babuska, 4737 S. Paulina.

• Adresu 6312 Hyacinth avenue, buvo rastas nusišovęs buvęs policistas, 77 metų Charles A. Wieneke. Sako, kad jis ilgai sirgo.

Pastebėkit Raudoną Kryžį ant Plasterio kada pirksit Padarytas Johnson & Johnson didžiausiu pasaulio chirurginių dalykų išradėju PARDUODAMAS VAISTINESE

No. 9

Spausdinam

PLAKATUS, BILIETUS
BIZNIO KORTELES
DR-MS ATVIRUKUS
KONSTITUCIJAS IR
DAROME VISOKIUS
SPAUDOS DARBUS

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. Canal 8500

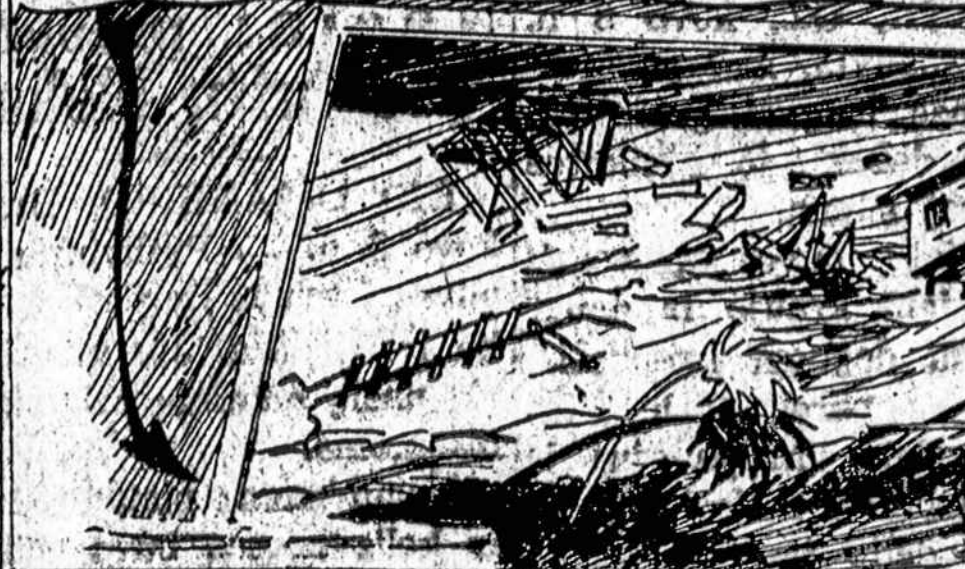
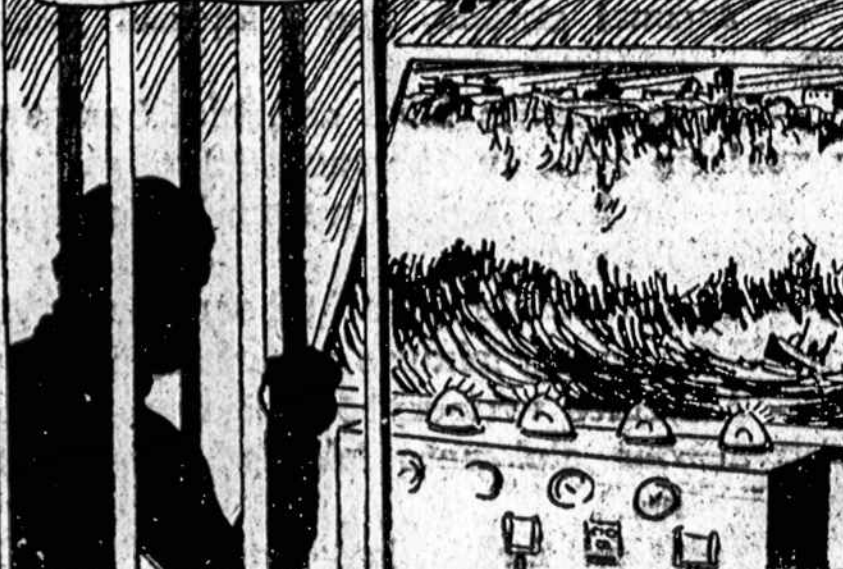
JACK SWIFT

TO TORTURE JACK, TETRA PLACES A TELEVISOR AT HIS CELL. HE WATCHES THE SUFFERING OF THE WORLD AS THE GREAT GYRO BEGINS TO SHIFT THE POLES.

QUAKES REND JAPAN AND ITALY. FLOODS SWEEP CHINA. TIDAL WAVES BEAT THE CALIFORNIA COAST.

THE GREAT LAKES OF AMERICA BEGIN TO OVERFLOW. FIERCE TORNADOES BATTER OHIO. A HURRICANE SMASHES ACROSS FLORIDA.

—AND IT IS JUST BEGINNING. IF I COULD ESCAPE THESE BARS, I CAN'T BUDGE THEM. I AM HELPLESS!

Chicago Lithuanian Society CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJA

Pašalpos Ligoje, Pomirtinių ir Kultūros Draugija.
Draugijos Ofisas, 1739 So. Halsted Street. Telefonas Canal 0117
VALDYBA:
K. KAIRIS, prezidentas K. AUGUSTAS, išdalininkas
P. J. RIDIKAS, vice-prezidentas P. GALSIS, trustis
V. MANKUS, sekretorius P. MILASHEVICIUS, trustis
P. MILLER, finansų sekretorius.
DR. MONTVIDAS, Dr. Jos. Dakaras, K. GUGIS, Dr. Jos. Advokatas

IŠ CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJOS PADANGĖS

VAJUS PRASIDĖJO!

Su kovo 1 d. prasidėjo Chicago Lietuvių Draugijos vajus naujiems nariams gauti.

Vajaus klausimas valdybos posėdyje buvo svarstomas per kelis mėnesius. Pagaliau buvo pagamintas ir priimtas atitinkamas planas, kuris nartata vykinti jau pradėdant su šiuo mėnesiu.

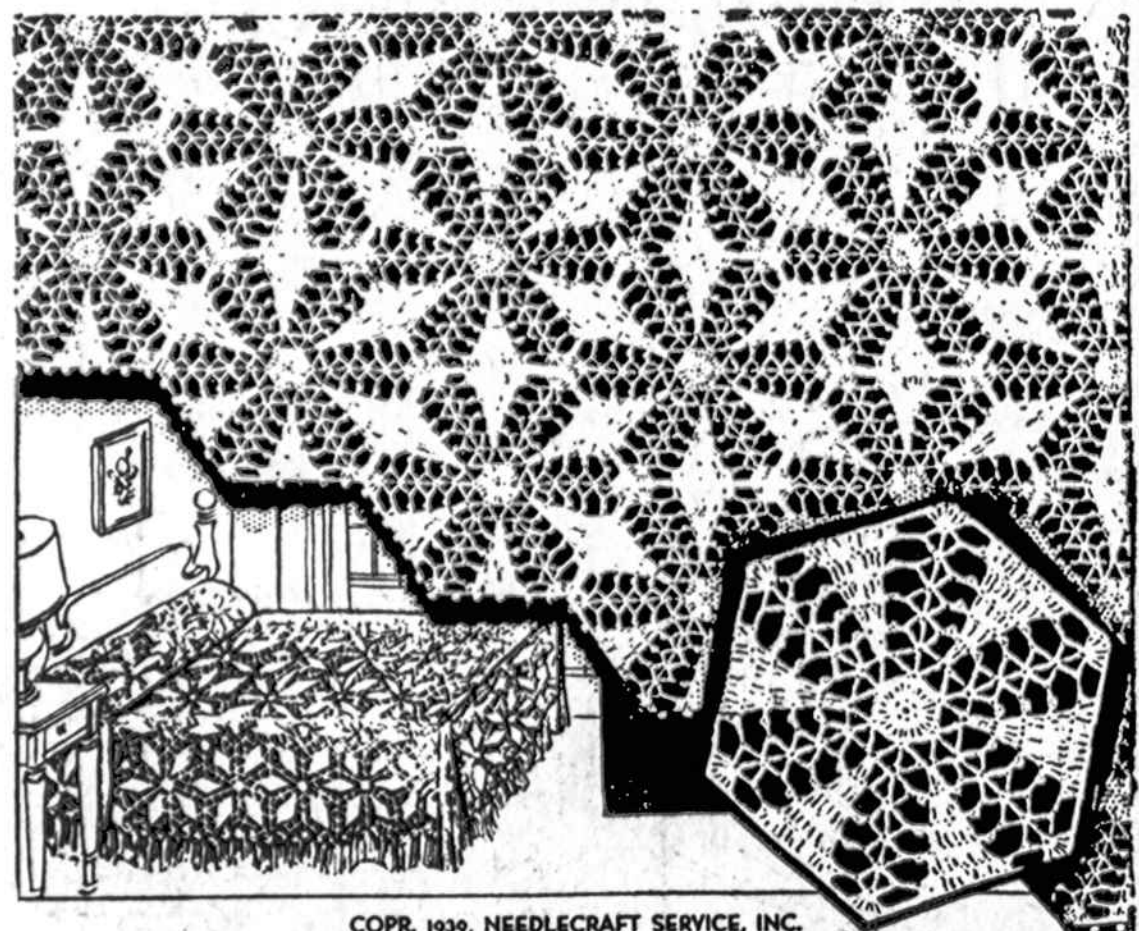
Vajus be vajininkų, žinoma, būtų bergžias dalykas. Todėl pirmiausia ir buvo reikalinga sukviesti labiau pasižymėjusius perėmtoje kontestuose mūsų organizacijos veikėjus. Nors tai teko atlikti greitomis, bet vis dėlto malonu pažymėti, jog didelė dauguma kviestųjų atsilankė.

Kovo 1 d. draugijos ofise įvyko pasitarimas, kuriame dalyvavo šie asmenys: K. Kairis, Adomas Markunas, "dėdė" Vaitėkunas, St. Yurchis, Mike Senko, K. Yokubka, K. Deveikis, P. Galskis, P. Milashevicius, P. J. Ridikas, Salkauskas, Bruno Bruknis, Juozas Asci'la, K. Augustas, Bočinas ir V. Stulpinas kaip svečiai.

Reikia pasakyti, jog pasitarimas buvo labai gyvas ir idomus. Iškelta ir aptarta daugybė klausimų, kurie yra susiję su vajaus reikalais. Daugumės dalyvių papasakojo savo asmeninius patyrimus ryšium su naujų narių įrašymu.

Tel. VICTORY 1272
DYKAI Apskaidavimas
Carr-Moody Lumber Co.
Naujos ir vartotos lentos, statybos medžiaga, rėmai, durys, stogai namams. Pagerinimus finansuojame, nereikia įmokėti—3 metams išmokėjimai, lietuvius parduojame.
STANLEY LITWINAS,
Generalis Vedėjas.
3039 S. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

VICTOR BAGDONAS
LOCAL & LONG DISTANCE
MOVING
Perkraustom forničius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Žema kaina. Musų darbas garantuotas. Taipgi pristatom angelis ir visas miesto dalis.
3212 So. Halsted St.
Saukit Tel. VICTORY 0066

COPR. 1939, NEEDLECRAFT SERVICE, INC.
CROCHETED MEDALLION PATTERN 2722
No. 2755 — Išsiuvinėtos raidės baltiniams.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT.,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

No. 2755

Cia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No. ....

Vardas ir pavardė .....

Adresas .....

Miestas ir valstija .....

šio mėnesio 29 d. Dariaus-Girėno svetainėje.

Apie jaunimo reikalus daugiausia kalbėjo Bruno Bruknis ir P. Ridikas. Jie yra jaunosios kartos atstovai, tad jiems jaunimo pagėdavimas yra geriau žinomi ir suprantami. Savo kalbose jie tuos pagėdavimus nurodė. Be to, išdėstė ir planą, kuriuo besiremiant bus bandoma prieiti prie lietuvių jaunimo ir įtraukti jį į mūsų veikimą.

Kai pasibaigė pasitarimas, tai dalyviai buvo pakviesti užkandžiui. Tokiu būdu pasitarimas, kuris buvo tikrai sėkmingas, baigėsi linksmoje ir draugiškoje nuotaikoje.

BRUNO BRUKNIS

Jau pereitą savaitę šioje vietoje buvo paminėta, jog Chicago Lietuvių Draugija susitarė su p. Bruno Brukniumi ("dėdė" Brooks) organizuoti šį vajų bei jaunimą. Bruknis veiks ne tik Chicagoje, bet ir kitose kolonijose. Jis stengsis aplankyti kiekvieną kultūros draugiją ir su jų draugijų valdybomis bei šiaip veikėjais pasitarti tiek apie vajų, tiek apie kitus reikalus (pramogų rengimą, sporto komandų organizavimą ir t.t.).

Lietuvių kultūros draugijos prašomos su p. Brukniumi kooperuotis. Mes manome, kad toks kooperavimas bus labai naudingas, nes draugijoms suteiks progos labiau išvystyti savo veikimą. O juo bus didesnis veikimas, juo lengviau bus galima daugiau narių įrašyti. Ypač jei aktyviau pradės dalyvauti mūsų jaunimas.

J. J. ŽUKAS JAU PAŠAUKTAS Į ARMIJĄ

J. J. Žukas, pasižymėjęs tenisistas, kuris trimis atvejais aplankė Lietuvą ir ten ėjo teniso bei krepšinio instruktoriaus pareigas, jau pašauktas į armiją. Šio mėnesio 13 d., dar prieš 6 val. ryto, jis turės "apsisijoti" nurodytoje vietoje. Kur jis bus išvežtas muštrui, to jis ir pats nežino.

Juozas Žukas yra nemažai pasidarbavęs ir draugijai, jis dalyvavo konteste ir vienu laiku buvo į pačias viršunes iškilęs. Tąsyk lenktynės ėjo tarp jo ir veterano Markuno. Tačiau

po kurio laiko jis išvyko į Lietuvą ir ten praleido kelis mėnesius. Bet iš Lietuvos grįžęs, jis dar keletą narių įrašė.

J. Žukas yra baigęs kuno kultūros kolegiją. Kareiviški muštirai jam yra gerai žinomi.

Linkime žukui kuo geriausio pasisekimo iškilti ir armijoje ir viršunes. Vadinasi, kad jis grįžtų, mažiausiai, su "jenerolo" činu...

PADĖKA

Stasio Petrausko bankieto rengėjai šiuo nori tirti širdingą ačiū p. Shamefui už svetainę ir muzikantus. Tiek svetainė, tiek muzikantai buvo suteikti nemokamai. Ačiū pp. Budrikui ir St. Valančiui už pagarsinimą bankieto per radiją. Didelę padėką reikiame visiems tikėty platintojams, o taip pat drg. Karčauskui už programėlės vedimą bei p. Stankui iš Auroros. Bendrai, tariame ačiū visiems, kurie vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjo prie bankieto pasisekimo. —Rengėjai

PADĖKA ROCKFORD- DIEČIAMS

Stasys Petrauskas šia proga nori tirti ačiū visiems rockfordiečiams, kurie teikėsi į mędžiagiškai paremti. Šie asmenys ir organizacijos prisidėjo prie jo parėmimo: Lietuvių Darbininkų Draugija \$3.00, Lietuvių Kultūros Draugija \$3.00, J. Janauskas \$10.00, Šimačiūnai \$3.00, A. J. Peter Cleaning Works \$50.00, Ed. Sirvinskis \$1.00, Bagdonas \$1.00, Anne Sirvinskis \$2.00 ir Paul Petrėnas \$1.00. Be to, \$12.00 sudėjo šie asmenys: J. Bacevičiai, C. Margiai, B. Vasyliai, P. Petroniai, J. Dočkus, J. Lukai, Kačauskai, D. Stankus, A. Savičkai, R. Mačės, Mačkėvičiai, p. Evans, p. Bagdonas, J. Raškevičius, p. Anderson, Bill Powder, B. Yomantas, K. Barzdukas, K. Filipaitis, p. Bander ir Joe Dobrowolski.

Visiems išvardytiems asmenims ir organizacijoms Stasys dar kartą taria širdingiausią ačiū.

ROCKFORD, ILL.

Rockfordo Lietuvių Kultūros Draugija nespaudžia. Štai čia vykstančiame bolininkų turnamente kultūriečių (moterų) komanda visai neblogai pasirodė: užėmė ketvirtą vietą.

Vyrų tarpe kultūros draugija turi B. Yomantą, kuris bolinimo turnamente laimėjo pirmą vietą ir gavo gražią dovaną, — \$75.00 pinigais ir gražų auksinį ženklią.

HARVEY, ILL.

Vasario 23 d. Harvey Lietuvių Kultūros Draugija turėjo laugišką vakarėlį J. Sematavičiaus svetainėje. 15609 S. Halsted St. Narių susirinko gražus būrelis ir visi smagiai linksminosi iki vėlumos.

Vakarėlis buvo rengiamas ne dėl pelno, o tik šiaip sau narių palinksminimui. Įžangos nebuvo imama, o tuo tarpu užkandžiai buvo duodami nemokamai.

Visi, kas tik atsilankė, buvo vakarėliu patenkinti. Kreditas už tą gražų rengimą priklauso pramogų komisijai, kuri susidėjo iš A. Jakaitienės, O. Samienės ir R. Varnaitienės.

Reikia ačiū tirti ir kai kuriems mūsų biznieriams, kurie prisidėjo prie vakarėlio pasisekimo. Ypačiai esame dėkingi ponams Sumpiams, kurie turi užėgą adresu 432 E. 152.

Kaip minėjome, įžangos nebuvo imama. O vis dėlto draugijai liko ir šiek tiek pelno. Tai jau visai gerai.

—Rengimo Komisija

RACINE, WIS.

Racine Lietuvių Kultūros Draugija laikė savo susirinkimą vasario 23 d. Tame susirinkime liko išrinkta valdyba šioms metams. Pirmininku liko išrinktas Frank Seinas (1448 Geneva St.), pirm. pag. Peter Zižkus (1224 Herrick Ave.), užrašų rašt. Edward Stoll (1103 — 13 St.), izdo globėjais Jadvyga Mikulski ir Johanna Grusdas ir maršalka Jos. Ranstaitis. —S. M.

Publika Netilpo I Salė Roselando Liet. K. D-jos Vakare

Scenų Pastatė "Vyšnių Sodelis".

ROSELAND. — Vasario 9 d. Lietuvių Darbininkų svetainės sausakimšai užsipildė publika, kuri susirinko pamatyti Roselando Lietuvių Kultūros Draugijos statomo scenos veikalo "Vyšnių Sodelis".

Patys rengėjai, nors tikėjosi skaitlingos publikos, buvo nustebinti, kada pritruko sėdynių ir atsilankiusieji džiaugėsi gavę nors pastovėti vietos. Draugijai tai tikriausiai lėk gražaus pelno iš šio parengimo. Tuo pačiu didžiuliam narių išreiškė pagėdavimą, kad draugija ir kitą panašų vakarą surengtų dar šią žiemą.

"Vyšnių Sodelį" vyriausias roles vaidino K. Jursienė, E. Bržienė, S. Butkienė, J. Butkus, L. Jagminas ir Šakar Makar choras. Visi aktorini savo uždutis atliko labai puikiai ir tą publika parodė savo plojimu. Reikia pasakyti, kad tas Šakar Makar choras, chigacėčiams plačiai žinomas iš radijo koncertų, save kuo puikiausiai atsirekomendavo.

Senas Antanas

PADĖKA

Roselando Lietuvių Kultūros Draugijos vardu šiuo reikšu nuosirdžią padėką visiems, kurie vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjo prie padarymo mūsų draugijos rengto vakaro, vasario 9 d. dideliu pasisekimu. Ypač turju atskirą padėkos žodį tirti "Naujienuos", kurios keliais atvejais nesisigailėjo pavestį mums vietos savo dienraštį vakaro išgarsinimui. Taip pat dėkojame už pagarsinimą per radiją Budrikui, Šaltimieriui ir Sophie Barcus. Padėkos žodis tenka ir D-jos direktoriui Povilui Ridikui, kuris atvykęs į vakarą pasakė kalbėlę apie D-jos darbuotę. Kaip rengimo komi-

Reikalaus Apsaugos Mokyklų Vaikams Marquette Parke

Lietuvių klybas susirupinęs mokesčiai ir ateinančią registraciją

Marquette Park Liet. Am. Piliečių Klybas turėjo susirinkimą vas. 23 d. vietinės parapijos svetainėje. Pirm. J. D. Simon vedė susirinkimą. Ap-svarstyta keletas svarbių dalykų.

Advokatas J. Grišius perspėjo, kad nemažai randasi žmonių, kurie turėjo registruotis, bet nesiregistravo. Dabar viskas rodosi gerai, bet ateityje gali būti nesmagumų kokiame reikalui priešus, ar šiaip valdžia gali pradėti žiūrėti.

Taksų padėtis kaskart vis daugiau ir daugiau spaudžia žmones. Reikalinga daugiau visiemis susidomėti taksų padėtimi.

Dėl vaikų apsaugos

J. Janaucius pakėlė klausimą, kad 71-moj gatvėj būtų pastatyta apsauga vaikams einanti į mokyklą. Nemažai vaikų eina mokyklon per 71 gatvę, bet niekur nėra jėk'os apsaugos.

Klybas nutarė darbuotis gauti tokią apsaugą.

Adv. J. Grišius žadėjo parašyti laiškus į vietines tr's mokyklas reikalaujant tame reikale paramos, o rašt. Edw. Pergelis kreipsis į safety council. A. J. M.

šijos pirmininkas, dėkoju kitiems komisijos nariams W Stulpinui ir P. Bužekai už jų puikią kooperaciją ir įdėjimą nuosirdaus darbo. A. Jocius

Atrodykite Metus Jaunesni
NATURALIAI ATRODANTI

Dantų Pleitai

10 MĖN. MOKETI
Pinigų grąžinimo garantija. Dentūros daromos tikrai gavus užsakymą ir nuo formų padarytų laisnuotų dentistų.

Apkain. Nemok.

Pleitai Pataisomi \$1

Hejna Bros

Lawndale Dental Lab.

30 N. DEARBORN—Kamb. 806
Atdara iki 6 v. v., antradi. ir Ketvir. iki 7 v. v.
3945 W. 26th—Antras Aukštas
1724 S. ASHLAND—2-ras aukš.
Atdara iki 8:30 v. v.
Vidurmesčio Ofisas Atdaras Sekm. 10 iki 4.

INSURANCE

(APDRAUDA)

- PILNĄ APDRAUDĄ AUTOMOBILIAMS.
- APDRAUDĄ NAMŲ NUO UGNIES.
- APDRAUDĄ RAKANDŲ.
- APDRAUDĄ NUO VAGIŲ.
- APDRAUDĄ LANGŲ.
- TAVERNŲ ir namų savininkų, kurie randasi ta-vernai nuo Public Liabilities.

NAUJIENŲ

Raštinėje per
A. RYPKEVIČIŲ
1739 S. Halsted St.

Raštinė atdara kas vakaras iki 8 val. Sekmadieniais — nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.

Turtas Virš \$5,500,000.00

Apart Apsaugos, Mes Turime
ATSARGOS FONDA Virš
\$425,000.00

Nėra Saugesnės Vietos Dėl Taupymo Pinigų

STANDARD
FEDERAL SAVINGS
and
LOAN ASSOCIATION of Chicago
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
4192 Archer Avenue
VIRginia 1141

Under U. S. Govt. Supervision
3 1/2% ON SAVINGS
& INVESTMENTS
Current Rate Share Accounts

Ne--
KIENO KALTĖ?
Bet--
Kas užmokės bilas?

Ar JUS galėtumėte užmokėti už padarytus nuostolius? Ar JUS galite rizikuoti ilgų metų bylas teismuose kurios užtrauktų dar didesnes išlaidas? Įstatymai jums uždraustų vairuoti karą iki skriaudos neatlygintos. Kam statyti save pavojun? Vairuok atidžiai, ir pasirupink tinkamą apdraudą. Specialės žemos kainos atsakomingsiems vairuotojams! Klausite apie šią apdraudą šiandien!

Rašom visokią Apdraudą

UGNIES T. RYPKEVIČIA GYVASTIES
LANGŲ 1739 SO. HALSTED STREET APVOGIMŲ
RAKANDŲ (NAUJIENŲ NAME) IR KITŲ

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500.

Subscription Rates:
\$6.00 per year in Canada
\$6.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Nau-
jienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill. Telefonas CANal 8500.

Užsakymo kaina:

Chicagoje—paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išsiuntinėjus:	
Vieną kopiją	3c
Savaitę	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinėse Valstijose, ne Chicagoje, paštu: (Atpiginta)	
Metams	\$6.00
Pusei metų	3.25
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Užsieniuose:

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Vienam mėnesiui	1.25

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Industrializacija pietuose

Milžiniškos išlaidos apsiginklavimo reikalams daro didelę įtaką į ekonominį šio krašto gyvenimą. Daugiausia tai yra juntama pietinėse valstijose, kurios iki šiol, pramonės atžvilgiu, buvo labai atsilikusios.

Pietiniuose šieituose yra steigiamos naujos įmonės — lėktuvų dirbtuvės, sintetinio kaučiuko (rubberio) dirbtuvės, amonijos dirbtuvės ir aliejaus rafinavimo įmonės. Yra remontuojamos apleistosios laivų prieplaukos ir statomi dokai karo ir prekybos laivams statyti. Šitos įmonės suteikia uždarbį daugeliui žmonių, kurie iki šiol rasdavo užsiėmimą tik žemės ūkyje. Daugelis fermerių parduoda savo žemę valdžiai ir kompanijoms ir eina dirbti į fabrikus už tokį atlyginimą, kokio jie niekuomet negalėdavo pasidaryti savo ūkiuose.

Paminėsime čia tik keletą vietų, kur tos naujos įmonės yra statomos arba jau pastatytos. Mažame West Henderson mieste (Kentucky) yra nupirktas plotas amonijos dirbtuvei, į kurią bus įdėta \$15,000,000. Texas valstijoje prie Grand Prairie yra pastatyta už \$7,000,000 lėktuvų dirbtuvė; prie miestelio Garland yra pastatyta kita aviacijos įmonė už \$10,000,000; Freeport'e yra statoma už \$15,000,000 chemijos dirbtuvė, kuri gamins magneziją iš jūros vandens; Baytown'e yra statomos didelės įmonės "toluolui" (kuris yra vartojamas sprogstančioms medžiagoms) gaminti iš aliejaus.

Louisianoje, Texase, Virginijoje ir Alabamoje yra plečiami laivų statymo dokai, nes valdžia jau yra užsąkiusi 75 prekybinius laivus, po 7,500 tonų kiekvienas; visų tos rūšies laivų administracijos programą numato 200.

Iš dabartinių kongreso aprioriacijų apsigynimo reikalams valdžia jau yra davusi pietiniams šieitams kontraktų už pusantro biliono dolerių.

Be to, dėl šilto klimato pietuose dauguma naujų, kuriuos valdžia paima į kariuomenę, yra siunčiami į tas valstijas mokintis mušto. Tose valstijose daugiausia yra lavinami lakunai. Todėl tenai yra statomos kareivinės ir aviacijos patalpos. Ginkluotosios Dėdės Samo jėgos tenai praleidžia savo pinigus. Hoteliai miestuose yra užsikimšę; restoranai ir įvairios krautuvės daro gerą biznį. Šito biznio stengiasi gauti savo dalį ir fermeriai. Dauguma jų iki šiol augindavo tik medvilnę ir tabaką; dabar jie stengiasi pagaminti daugiau maisto produktų — grūdų, daržovių, pieno ir mėsos.

Prie ko tos atmainos privės, šiandien sunku dar pasakyti. Galimas daiktas, kad, praėjus karo pasiruošimams, pietams teks pergyventi skaudžią ekonominę krizę. Bet į senias vėžes gyvenimas jau nebesugrįš. Sustiprėjęs industrinis elementas įneš daug naujo į tų valstijų politiką ir socialinius santykius.

Vokietijos žmonių nuotaika

Daugelis žmonių taip Amerikoje, kaip ir kitose šalyse, svarsto, kokia gali būti Vokietijos gyventojų nuotaika dabartiniame kare. Iš pranešimų, kurie ateina tiesiog iš Vokietijos arba per neutralias šalis, susidaryti aiškų vaizdą beveik negalima.

Paprastai yra sakoma, kad vokiečiai, jei ne visi, tai milžiniškoje savo daugumoje, remia Hitlerį ir jo politiką. Kai kurie net mano, kad to vokiečių atsidavimo hitlerizmui negalės sugriauti jokia jėga, kol Vokietija nebus visiškai sumušta. Bet kas ją gali sumušti, kuomet Europos kontinente ji yra sutriuškinusi visus savo priešus?

Iš šitos minties kyla pas žmones Amerikoje baimė, kad Jungtinės Valstybės bus priverstos siųsti į Europą savo armiją, jeigu jos norės, kad Anglija laimėtų dabartinį karą, nes vieni anglai neturi pakankamai vyrų sumušti nacių divizijas.

Tačiau Amerikos korespondentas, William Bayles, kuris neperseniai sugrįžo iš Vokietijos, išgyvenęs tenai beveik aštuonerius metus, laikosi visai kitokios nuomonės. Jisai sako, kad pats Hitleris nepasitiki savo valdiniais. Kiekvieną žmogų Vokietijoje seka žvalgyba. Už nepalankų valdžiai žodį ir net už "atsidusėjimą netinkamu laiku" žmogus gali būti ne tik suimtas, nugalbentas į kalėjimą arba koncentracijos stovyklą, bet ir nu-

baustas mirtim. Suprantama, kad žmonės bijo išreikšti, kas yra jų mintyse. Bet tai nereiškia, kad jie negalvoja.

Tas amerikonas pastebėjo įdomų faktą, kad per visus aštuonerius metų savo gyvenimo Vokietijoje jam neteko sutikti nė vieno įsitikinusio nacio, kuris nebūtų apmokamas partijos tarnautojas. Jie gauna algas, todėl jie yra "ištikimi". Bet daugelis nacių partijos narių, kurie yra pasipuošę partijos ženkleliais, tos ženklelius ir partijos uniformą nešioja tik dėl savo saugumo arba kitokiais sumetimais, o ne dėl to, kad jie pritaria Hitleriui.

"Nacių partija", sako M. Bayles, "turi apie 8,000,000 narių, bet patys naciai pripažįsta, kad ne daugiau, kaip 2,000,000 jų yra patikimi."

Paminėtasi amerikonas mano, kad toliau turės vis labiau didėti Vokietijos žmonių nepasitenkinimas Hitlerio diktatūra, kadangi dėl karo jie turi badauti. Europa ir normaliais laikais pasigamindavo tikrai apie 60 arba 70 nuošimčių savo maisto, žiurint koks budavo derlius kuriais metais. Kitus 40 arba 30 nuošimčių ji turėdavo importuoti. Dabar importas yra atkirstas, ir Vokietija negali atimti daug maisto iš okupuotųjų kraštų, nes tų kraštų ištekliai buvo menki. Naciai, tiesa, apiplėšė Daniją, Norvegiją, Holandiją ir Belgiją, bet tos šalys mažos ir jos tyčia nelaikė didelių maisto atsargų, kad naciams nebūtų pagundos jas užpulti.

Ši žemia Vokietijai todėl yra sunki, kita bus dar sunkesnė, — jeigu karas tęsis iki to laiko. Pasakos apie maisto atsargas Vokietijoje, to amerikono nuomone, yra prasimanymas, kuriuo Hitlerio propaganda bando nuraminti Vokietijos žmones ir apdumti akis pasauliui.

Jeigu karas greitai nepasibaigs nacių pergale ir Vokietijos žmonės ims abejoti, ar jų pasiaukojimas iš viso gali išgelbėti kraštą nuo pralaimėjimo, tai nei Hitlerio "geštapo" jų nebesuvaldys.

Reikia, be to, neužmiršti, kad ir Hitlerio užkariauotose šalyse yra milijonai žmonių, kurie kenčia, sukančiantis, ir laukia progos numesti nacių jungą. Taigi yra pakankamai žmonių pačioje Europoje, kurie galės su Hitleriu apsidirbti, kai ateis tam laikas.

== APŽVALGA ==

DARBO PARTIJA UŽ BILIŲ

Amerikos Darbo Partijos konvencija New Yorke, dalyvaujant 400 delegatų, pasisakė už biliaus 1776 rėmimą. Kartą konvencija pareiškė, kad kongresmanas Vito Marcantonio neatstovauja Darbo Partijos. Į tą partiją jisai įsiskverbė su pagalba komunistų ir jų "bendrakeleivių" ir kongrese jisai atstovauja komunistus, nors jisai ir dengiasi Am. Darbo Partijos vardu.

TROCKISTAI SU KOMUNACIAIS

Juokingiausioje padėtyje atsidūrė Amerikos trockistų "Socialist Workers' Party".

Kuomet Maskvos agentas kanabėku suskaldė galvą Trockiiui Meksikoje, Trockio pasekėjai paliko be vado. Rodos, jie dabar turėtų kovoti prieš Staliną smarkiau, negu iki šiol, nes jisai nugalabijo jų lyderį. Bet jie remia Staliną klaidiškai!

New Yorke 17-ame kongresiniame distrikte komunistai pastatė savo kandidatą specialioms rinkimams Eugene Connolly. Šią komunistų kandidatą indorsavo ir trockistų "Socialist Worker's Party".

Tačiau rinkimų komisija surado, kad Connolly buvo neteisėtai nominuotas, ir išbraukė iš oficialių kandidatų sąrašo. Dabar komunistai ir trockistai ketina bendromis jėgomis kovoti, kad komunistų "bendrakeleivis" Connolly būtų išrinktas, išrašant jo vardą į balotą.

TEATRO "IDEALOGIJA"

V. Dineika, kuris anąmet lankėsi su "džimdziais-drindziais" Amerikoje, džiaugiasi tarybinėje Kauno spaudoje, suradęs "teatro ideologiją". Rašydamas apie Kauno Dramos Teatro 20 metų sukaktuves, jisai sako:

"Per dvidešimt metų mūsų teatras ieškojo savo ideologijos. Kiekvienas naujas direktorius (o jų buvo nema-

ža!) kvaršindavo savo galvą dėl Teatro ideologijos, kiekvienas naujas ponas ministras jos ieškojo, bet per išties dvidešimt metų nieks jos nesurado. Matyt, sunku ir surasti buvo. Iš nieko nepadarėsi nieko. Dabar mūsų Teatras ją surado. Labai greitai ir paprastai. Surado, suprato ir su visu nuoširdumu įsitraukė į darbą."

Bet kokia ta "ideologija", Dineika nepasako. Tur but, ir sakyti nėra kas, nes visas "ideologijas" dabar padiktuoja Sta-

Literatūros Reikalais

RAŠYTVAS LIUDAS GIRA

VII.
Liudas Gira dirba su reacionieriais.

Liudas Gira baigė kunigų seminariją 1905 metais, bet kunigų netapo. Žmogus, kuris praleidžia bent keturis metus su sukniomis ir klieriku švaistosi gerasirdžių moterėlių tarpe, dažniausia tampa kunigu. Jeigu jis patraukimo neturi, tai seminarijos prižiūrėtojai pačioje pradžioje išaikina reikalą ir pataria eiti į kitą mokyklą. Leidžia seminariją baigti tik tai tokiems, kuriuos tikisi padaryti kunigais.

Bet žmogus, kuris seminariją baigia ir nepa kunigauti, tai dažniausiai visiškai nutraukia santykius su praktikuojančiais katalikais. Žinome tokių asmenų, kurie baigė seminarijas, kai kurie jų buvo net kunigais, bet vėliau nutraukė visus ryšius su dvasiškija.

Dažnai kunigų seminarijų mokiniai netapę kunigais, pasidaro didžiausiais bažnyčios priešiniais ir kovoja prieš visas tas idėjas, kurias ilgus metus ruošėsi platinti ir ginti.

Francuzija davė kelis seminarijas baigusius žmones, kurie vėliau tapo didžiausiais katalikų bažnyčios priešiniais. Visojo Francuzijoje žinomas eks-seminaristas Sebastijonas Faure net

lino atsiųstas vyriausias komisaras. Galvoti daugiau nebereikia. Maskva už visus dabar galvoja ir rupinasi visų likimu. Artistas Dineika tuo pilnai patenkintas:

"Nors žmonės nedamieja, nedavalgo, bet visi užsidege dirba, nes visi jaučia, kad jis, aktorius, dabar yra vertinamas, jo darbas įkainojamas, gerbiamas, Partijos ir Vyriausybės nepaprastai remiamas."

Tik kažin kaip ilgai su tokiu "nepaprastu rėmimu" Dineika važiuos, jeigu jisai turi dirbti "stachanoviškų" spartumu, o negauna nei išsimiegoti, nei pa- valgyti?

anarchistų save skaito ir šiandien kovoja prieš bažnyčią, nors jau ir aštuntą dešimtį metų eina.

Jungtinėse Valstybėse tikybinių Norman Thomas ne tik leidžia bent keturis metus su sukniomis ir klieriku švaistosi gerasirdžių moterėlių tarpe, dažniausia tampa kunigu. Jeigu jis patraukimo neturi, tai seminarijos prižiūrėtojai pačioje pradžioje išaikina reikalą ir pataria eiti į kitą mokyklą. Leidžia seminariją baigti tik tai tokiems, kuriuos tikisi padaryti kunigais.

Osipas Visariojonovičius Džugašvili Gruzijoje lankė kunigų seminariją, bet kai nutraukė su tikybiniškais santykius, tai organizavo bandas valstybės bankui plėšti.

Kunigais netapusių žmonių keliai yra labai skirtingi, bet dauguma jų su tikybiniškais ir jų skelbiamomis idėjomis labai mažai ką bendro turi. Jeigu jie nevirsta griežtais skelbėjais tikybai priešingų tiesų, tai tampa labai abejingais žmonėmis visoms bažnyčios skelbiamoms dogmoms.

Tai labai suprantamas dalykas, nes kunigų seminarijų arčiau susipažįsta su skelbiamu dalyku; pamalo, jog nėra to, kas žmonėms pasakojama; iš tikybinių gyvenimo patiria, jog žmonėms draudžiamai dalykai laisvai praktikuojami ir nedraudžiamai tikybiniškams ir t. t. Lietuvoje visi žinojome, kad mažiausiai dievu tikėjo kunigų žemę dirbantieji bernai ir žmonės pažįstą kunigų gyvenimą.

Jeigu dauguma kunigais netapusių seminaristų tapdavo abejingais tikybės dalykams, tai tokiu nesirodė Liudas Gira. Jis, galima sakyti, buvo išimtimi.

Liudas Gira kunigu netapo, bet santykių su kunigais nenutraukė.

Visa Lietuva žino, kad Liudas Gira labai artimai draugavo su kunigu Jonu Šoblickiu. Pastarąjį Gira skaitė savo mokytoju ir auklėtoju.

Visa Lietuva žino, kad Liudas Gira ilgą laiką buvo artimiausiu kunigo Tumo-Vaižganto bendradarbiu. Pradėjo rašinėti eilėraščius ir bažnyčios dvasia persisunkusius straipsnius pagal Vaižganto nurodymus.

Niekam Lietuvoje ne paslaptis, kad Liudas Gira buvo artimiausias bendradarbis Prano Dovydaičio, kuris Lietuvoje savo laiku skaitėsi geriausiu krikščioniškų tiesų aiškintoju. Pavardius to meto lietuviškų klierikų leista spaudą, rasime visą eilę Liudo Giros rašytų straipsnių ir eilėraščių.

L. Gira slepia savo praeitį.

Visi šie dalykai yra žinomi kiekvienam lietuviui, kuris sekė savo krašto spaudą ir domėjosi visuomeniniu gyvenimu. Kol Liudas Gira tebedirbo klierikalais, kiekviena proga jis mėgdavo pasididžiuoti "savo praeitimi". Savo pasikalbėjimuose jis primindavo, jog buvo senų klierikų laikraščių bendradarbiu.

Šiandien Liudas Gira norėtų, kad niekas Lietuvoje nežinotų apie jo praeities darbus.

Praeitais metais liepos ketvirtą dieną Gira spaudai davė keletą savo biografijos bruožų, bet juose nei vienu žodžiu apie šį reikalą neužsimena.

Kai komunistai visoj Lietuvoje nerado geresnio žmogaus (savo narių tarpe neturėjo, o susipratusieji su jais dirbti nenorėjo) švietimo viceministrui — paskyrė Liudą Girą. Ta proga Gira turėjo papasakoti kraštui savo "kultūrinius" nuopelnus, pasisakyti ką jis gero padarė, kuo buvo pasižymėjęs, kad žmonės žinotų dėlko jis tokion aukšton vieton sodinamas.

Liudas Gira daug dalykų pripasakojo, bet nei vienu žodžiu neužsiminė apie savo darbą klierikalais. Pirmon vieton jis pasigyrė, kad buvo nuolatiniu Petro Vileičio leidžiamu "Vilniaus žinių" bendradarbiu. Papasakojo, kad nuolat rašinėjo į "Varpą", kuris buvo uždraustas, į "Ukininką", kurį redagavo pažangieji ir net į "Naujienas". Įsivaizduokite koks pažangus buvo Liudas Gira, kad net "Naujienų" bendradarbiu buvo! Nežinau ar tai teisybė? (Ne, "Naujienų" bendradarbiu jis niekuomet nebuvo. — Red.).

Visa tai, aišku, Giros sąmoningai buvo iškreipama, kad visuomenėje pasikeistų nuomonė apie Liudą Girą. Juk patiems komunistams nepatogu daryti viceministrui žmogų, ilgus metus dirbusį klierikalais. Reikia sudaryti nežinilių tarpe nuomonę buk Liudas Gira buvo pažangus ir ėjo su lietuviškais liberalais.

Jeigu tikėti dabartiniams Liudo Giros pareiškimams, tai jis nei Dievu, nei dievais netikėjo net pačioj kunigų seminarijoj budamas. Netikėjo bažnyčios skelbiamu dievu, todėl ir į kunigus nėjo.

Na, o kodėl Gira su klierikalais bendradarbiavo? Bandžiau ieškoti atsakymo, bet to atsakymo nesuradau. Nesuradau, kol sekiau Giros pareiškimus, kurie prieštarauja vieni kitiems.

Radau tikrai vieną galimą išvadą: Liudas Gira bendradarbiavo su klierikalais, nes ten galėjo uždirbti duoną be prikaišio ir be laimės. Budamas šunbajoriu, dirbti iš principo nenorėjo, kovoti ir ieškoti budo sau duoną darbu uždirbti, neturėjo drąsos, na, tai ir sukosi tarp klierikų ir mielasirdingų moterėlių.

Kazys Varkala

Vagys Vėl Aplankė Alešausko Krautuvę

Išnešė Daug Prekių

Prieš kelias dienas nežinomi vagys vėl įsibrovė į Alex Alešausko baldų krautuvę, 6343 So. Western Ave., ir išnešė įvairių prekių kurių vertė apskaičiuota suvirš \$1,200.

Tai jau trečias vizitas iš vagių toje krautuvėje bėgy pasikūninių kelių mėnesių.

Courtesy NEA Service, Inc.

